

ПОРАДИ БАТЬКАМ ДОШКІЛЬНЯТ

1. Частіше розмовляйте у присутності дитини про школу, шкільне життя. Спрямовуйте дитину на серйозне ставлення до навчання.
2. Не приховуйте труднощів, які чекають малюка у школі, але формуйте у нього впевненість у їх подоланні.
3. Частіше звертайте увагу дитини на її зовнішній вигляд, хороші вчинки школярів.
4. Навчіть сина чи дочку найпростіших навичок самообслуговування (вмиватися, чистити зуби, одягатися, доглядати одяг, акуратно їсти).
5. Привчіть дитину лягати спати та вставати у певний час (лягати спати не пізніше дев'яतій годині вечора, вставати о сьомій годині ранку).
6. Заохочуйте малюка до малювання кольоровими олівцями, письма ручкою (написання паличок, кружечків, квадратиків).
7. прищеплюйте дитині дбайливе ставлення до книжок, олівців, зошитів, фломастерів. Навчіть їх правильно гортати сторінки.
8. Не стримуйте інтерес до навчання, заохочуйте малюка до набуття знань, обміну враженнями від почутого, побаченого.
9. У будь – якій конфліктній ситуації не принижуйте гідності дитини, прагніть заохотити її до самовдосконалення.
10. Завжди прагніть підтримувати вихователя, вчителя, не критикуйте його в присутності дитини.

ПІДГОТОВКА РУКИ ДИТИНИ ДО ПИСЬМА

Навчання письма – важливий крок у розвитку дитини. Його не можна розглядати ізольовано, а лише у взаємозв'язку з розвитком усного мовлення. І це не випадково, адже письмо, як і слухання й говоріння, є одним із видів мовленнєвої діяльності. Процес письма постійно супроводжується усним мовленням, оскільки дитина диктує собі те, що має записати. Якщо дошкільник має певні вади у вимові окремих звуків, це в майбутньому може негативно позначитися на письмі – спричинятиме помилки та пропуск і заміну літер. Тому розвиток усного мовлення є одним із пріоритетних напрямків підготовки руки дитини до письма. Дослідження науковців свідчать про те, що рівень розвитку мовлення дітей залежить від ступеня сформованості дрібної моторики пальців рук. Недарма народна педагогіка впродовж багатьох століть зберігає значну кількість фольклорних творів, використання яких супроводжується активними рухами: «Сорока-ворона», «Пальчику, пальчику», «Горошок, бобошок» тощо. Рухи пальців і кисті руки розвиваються в дитини поступово протягом усього дошкільного життя. Однак, на момент вступу дитини до школи не завершується процес закріплення пальців кисті руки. Цим пояснюється невпевненість у рухах, дрижання пальців під час проведення прямих ліній, написання овалів та напівовалів, швидка втомлюваність. Труднощі, з якими стикається дитина під час письма, викликають у неї негативне ставлення до цієї діяльності. Тому дитина, яка робить лише перші кроки в набутті графічної навички письма, потребує постійної допомоги дорослого, адже саме він має перетворити складну для дитини діяльність на цікаву гру. Починаємо тренування з розминки, зі своєї зарядки для

пальчиків. Ось наші рекомендації: **«БУДУ ВПРАВНИМ МУЗИКАНТОМ»**- імітація гри на різних музичних інструментах (піаніно, скрипка, гітара, балалайка, бубон, флейта, сопілка, баян).

«ПАЛЬЧИКИ КРОКУЮТЬ» – імітація рухів для вимірювання довжини стола.

«УПШІМАЮ – НЕ ВПУЩУ» – захопити і утримувати пальчиками будь-який предмет, іграшку.

«ПІДЙОМНИЙ КРАН» – перенести будь-який предмет кінчиками пальців з одного місця на інший.

«НАМИСТО» – нанизати на ниточку намистинки.

«УМІЛІ РУЧКИ» – імітація рухів, які виконуються під час певної роботи (як бабуся ліпить вареники, як дідусь пиляє дрова, як мама пришиває гудзик, як тато керує машиною).

«ПАЛЬЧИКИ ТАНЦЮЮТЬ» – імітація пальчиками танцювальних рухів на столі. Під час проведення тренувальних вправ слід пам'ятати, що вправляння стає цікавішим і ефективнішим, якщо набуває творчого характеру. Додавши трішки фантазії, руки дитини можна легко перетворити на казкових персонажів (лисичку, зайчика, вовка), на різноманітні предмети (будиночок, стіл, човник). Якщо ще й вивчити вірш і розіграти його за допомогою рук, то вже ніхто не згадає, що пальчикова гімнастика – це необхідна підготовча вправа для письма, оскільки дії з руками стають самостійними і мотивованими, підтримуються внутрішнім інтересом дитини до участі у своєрідній пальчиковій драматизації. Після гімнастики слід виконати основні вправи – вправи з письма. Варто пам'ятати, що їх тривалість не повинна перевищувати 5 хвилин.

Консультація для батьків: «Психологічна готовність дитини до навчання у школі»

«Роки чудес» – так називають дослідники перші п'ять років життя дитини. Закладені в цей час емоційне ставлення до життя, до людей, наявність або відсутність стимулів до інтелектуального розвитку визначають подальшу поведінку та спосіб мислення людини. Готовність дитини до школи залежить передусім від батьків. Якщо дитина відвідує дитячий садок, то це залежить від вихователів, адже підготовка дитини до школи передбачена програмою дитячого садка. Але ці програми не повністю враховують психологічні аспекти проблеми. Отже, перед психологами стоїть завдання розробки критеріїв і показників саме психологічної готовності дітей до навчання. **Особливої уваги потребують так звані «домашні діти»**, які не відвідували дитячий садок. Вони, як правило, менш комунікабельні, важче встановлюють контакти з учителем та однолітками, не дуже комфортно почуваються в колективі, бояться залишатись у школі без батьків. Часто батьки, а іноді й учителі, вважають основними показниками готовності до школи ознайомлення дитини з літерами, вміння читати, рахувати, знання віршів та пісень. Однак дослідження показують, що це мало впливає на успішність навчання. Відсутність цих умінь не потребує спеціальної індивідуальної роботи з дитиною, оскільки їх формування передбачається програмою та методикою навчання.

Психологічна готовність до школи – це такий рівень психічного розвитку дитини, який створює умови для успішного опанування навчальної діяльності.

Компоненти психологічної готовності: – мотиваційний; – інтелектуальний; – вольовий; – емоційний; – особистісний.

Мотиваційний компонент відображає бажання чи небажання дитини навчатися. Він дуже важливий, бо від нього залежить входження дитини в нову для неї діяльність, яка відрізняється від ігрової своєю обов'язковістю, розумовим напруженням, необхідністю подолання труднощів тощо. Розрізняють внутрішні, або пізнавальні, мотиви навчання, що характеризуються потребою в інтелектуальній активності, пізнавальним інтересом; і зовнішні, або соціальні, що виявляються в бажанні займатися суспільно значущою діяльністю, у ставленні до вчителя як до представника суспільства, авторитет якого є бездоганним. Внутрішні та зовнішні мотиви навчання складають внутрішню позицію школяра, яка є одним з основних показників психологічної готовності до навчання.

Про наявність внутрішньої позиції учня можна говорити, якщо дитина:

- 1) Ставиться до вступу до школи та до перебування в ній позитивно, навіть в умовах необов'язкового відвідування школи прагне занять специфічно шкільного змісту; 2) Виявляє особливий інтерес до нового, власне шкільного змісту занять, віддає перевагу урокам грамоти та лічби, а не заняттям дошкільного типу (малювання, співи, фізкультура тощо), має належне уявлення про підготовку до школи;
- 3) Відмовляється від характерної для дошкільного дитинства організації діяльності та поведінки (віддає перевагу колективним класним заняттям, а не індивідуальному навчанню вдома; позитивно ставиться до загальноприйнятих норм поведінки (дисципліни);
- 4) Віддає перевагу традиційному для навчальних закладів способу виявлення рівня її досягнень (оцінка) перед іншими видами заохочення, характерними для безпосередньо-особистісних відносин (солосоці, подарунки);
- 5) Визнає авторитет учителя.

П'яти-шестирічна дитина повинна знати й уміти:

Розвиток мовлення:

- будувати складні речення різних видів. Наприклад, складати речення із запропонованих слів: малянок, дівчинка, малювати, фарбами;
- швидко утворювати нові словосполучення. Наприклад: шапка з хутра — хутряна шапка;
- пояснювати зміст прислів'їв;
- складати оповідання по одній картинці, по серії картинок, з життя;
- виразно виконувати вірші, з різною інтонацією передавати рядки, що містять радість, замилування, смуток і т.д.

Увага:

- виконувати завдання, не відволікаючись, близько 15 хвилин;
- знаходити 5-6 відмінностей між предметами й між двома малюнками;
- утримувати в полі зору 8-10 предметів;
- копіювати в точності візерунок або рух;

— легко грати в ігри на уважність і швидкість реакції. Наприклад, називайте іменники, але перед грою домовтеся: якщо почув назву шкільних речей — скласти руки на столі, дика тварина — поклав руки на плечі й т.д.

Пам'ять:

— запам'ятовувати 8-10 картинок;

— запам'ятовувати щиталочки й скоромовки;

— запам'ятовувати фрази («Юля й Олена малюють кольоровими олівцями», «Олена грала кубиком, м'ячем, лялькою й ведмедиком»);

— розповідати по пам'яті оповідання, казки, вірші, зміст картинок;

— повторювати в точності текст, що складається з 3-4 речень.

Мислення:

— закінчити речення: « Якщо стіл вище стільця, то стілець...», «Якщо ріка глибше струмка, то струмок...»;

— знаходити зайве слово серед групи слів, наприклад: «Ложка, чашка, виделка, трактор, каструля», пояснити відповідь;

— відповідати на мудрі питання, наприклад: «Чим схожі й чим відрізняються кішка й білка?»;

— визначати послідовність подій;

— знаходити й пояснювати невідповідності на малюнках;

— знаходити й пояснювати відмінності між предметами і явищами;

— знаходити серед запропонованих предметів зайвий, пояснюючи свій вибір.

Дрібна моторика:

— складати з конструкторів за зразком будь-яку фігуру. Скласти з паперу, по показаному дорослим зразку, простий предмет (кораблик, човник);

— вирізати ножицями складну фігуру по контурі, намальованому на аркуші паперу;

— виконувати аплікації на папері як самостійно, так і за зразком;

— складати пазли без сторонньої допомоги;

— регулювати силу натиску на олівець і кисть, змінювати напрямок руху руки залежно від форми зображеного предмета;

— розташовувати зображення на всьому аркуші або в заданих межах: на одній лінії, на широкій смузі;

— штрихувати малюнки, не виходячи за їхні контури. Акуратно розфарбовувати складні малюнки;

— орієнтуватися в зошиті в клітку або в лінійку.

Навколишній світ:

- називати свої імена й прізвище, своїх родичів;
- знати назва свого міста, столиці, країни, планети;
- знати назви основних професій людей; пояснювати. Чим характерні ці професії, яку користь приносять людям;
- називати пори року, частини доби, дні тижня в їхній послідовності;
- називати весняні, літні, осінні й зимові місяці;
- відрізняти хижих, диких тварин від травоядних, домашніх;
- відрізняти перелітних птахів від зимуючих;
- відрізняти садові квіти від польових;
- називати всі явища природи.

Вміти:

Зав'язувати шнурки;

застібати гудзики;

самостійно одягатися;

самостійно складати свої речі;

дотримуватися культурних і гігієнічних правил